

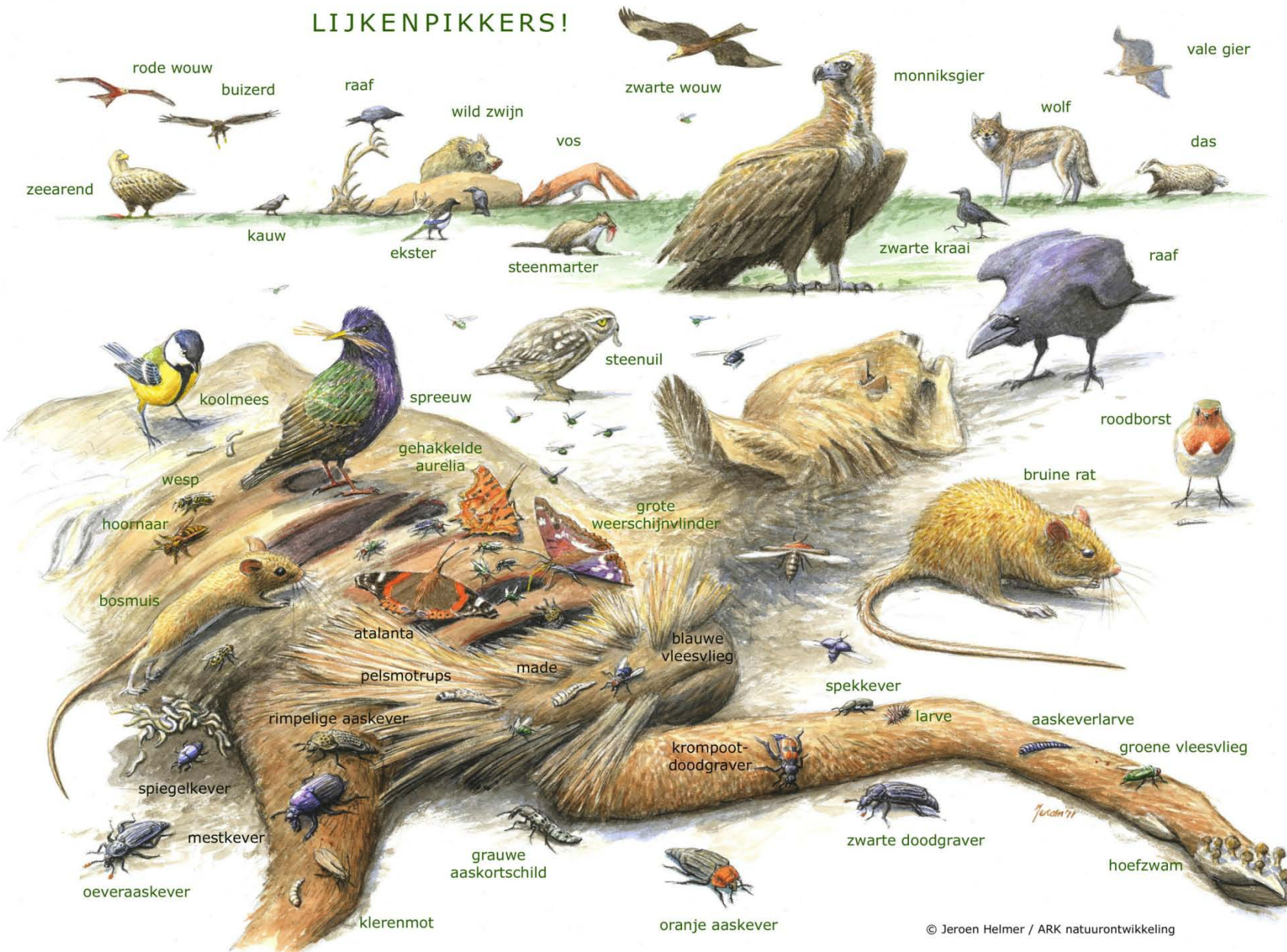
WERKBLAD DOOD DIER

Doodgaan is in de natuur net zo gewoon als geboren worden. Dieren sterven door ouderdom, ziekte, honger of door aanvallen van roofdieren.

1. Onderzoek het dode dier. Raak het dode dier niet aan. Gebruik stokjes om eventueel iets te verplaatsen.
2. Welke diersoort is het? .....
3. Hoe ziet het beest er uit?
  - Onbeschadigd
  - Alleen de ogen zijn eruit gepikt
  - Een beetje 'beschadigd'
  - Erg beschadigd
  - Ik zie alleen nog botten / graten
4. Hoe ruikt het? Ik ruik niets / naar vlees bij de slager / vies / rot / anders: .....
5. Hoe lang geleden is het beest dood gegaan, denk je? .....
6. Waaraan is het beest dood gegaan, denk je? .....
7. Gebruik de zoekplaat "lijkenpikkers". Bekijk de zoekplaat goed. Wat kun jij ontdekken?
  - Er is vlees gegeten
  - Haren zijn geplukt
  - Botten zijn aangeknaagd
  - Ik zie sporen van andere dieren bij het dode dier
  - Niets, er is te weinig van het dier over
  - Iets anders .....
8. Welke lijkenpikkers van de zoekplaat ontdek je bij het dode dier?
.....
9. Heb je ook dieren ontdekt die niet op de zoekplaat staan?
.....
10. Snap je wat er bedoeld wordt met 'dood doet leven'? Leg uit.
.....

WERKBLAD LIJKENPIKKERS

LIJKENPIKKERS!

© Jeroen Helmer / ARK natuurontwikkeling

Vragen

1. Welke dieren eten allemaal van het dode dier?
2. Welke dieren zijn echte aaseters?
3. Welke dieren leggen hun eitjes in het dode dier? Vraag aan deze dieren: waarom doen jullie dat?
4. Welke dieren kunnen ook zelf grotere dieren doden, zoals vogeltjes of muizen?
5. Welke dieren eten diertjes die op het dode dier zitten?
6. Welke dieren op de zoekplaat eten niet van het dode dier, maar hebben er toch voordeel van?
7. Er staan ook dieren op de zoekplaat die (nog) niet in Nederland voorkomen, of heel zeldzaam zijn, zoals wolf, gier, raaf en zeearend. Waar zou dat aan liggen? Wat zouden jullie er van vinden als deze dieren hier vaker zouden voorkomen?

TABEL LIJKENPIKKERS

Lijkenpikker	aa	r	a	e	i	h	k	v
raaf	X				X			
monniksgier	X							
vale gier	X							
zwarte wouw		X						
rode wouw		X						
zeearend		X						
buizerd		X						
vos		X			X			
steenmarter		X						
wolf		X						
zwarte kraai			X		X			
das			X		X			
bruine rat			X		X			
wild zwijn			X		X			
hoornaar								X
steenuil					X			
kauw			X		X	X		
ekster			X		X			
wesp			X					
spiegelkever					X			
mestkever						X		
oeveraaskever	+		X	X	X			
rimpelige aaskever	+		X	X	X			
grouwe aaskortschild	+		X	X	X			
blauwe vleesvlieg	+		X	X				
krompootdoodgraver	+		X	X	X			
oranje aaskever	+		X	X	X			
zwarte doodgraver	+		X	X	X			
spekkever	+		X	X				
groene vleesvlieg	+		X	X				
roodborst					X	X		
spreuw					X	X		
koolmees					X	X		
bosmuis					X		X	
klerenmot						X		
pelsmotrups						X		
hoefzwam						X		
gehakelde aurelia								X
atalanta								X
grote weerschijnvlinder								X

aa = echte aaseter, eet voornamelijk aas

r = roofdier dat ook wel aas eet

a = alleseter die ook wel aas eet

e = legt eitjes in aas

i = eet insecten en larven op/onder aas

h = gebruikt haren, ontlasting, veren of hoef

k = knaagt botten voor kalk

v = drinkt vocht uit aas

+ = larve is een echte aaseter